

Forskarskola Nära vård

Dnr 17-2023

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att Region Norrbotten i samverkan med Luleå tekniska universitet (LTU) inrättar en forskarskola i forskningsämnet Nära Vård
- Merkostnaden för 2023 finansieras från centralt kostnadsställe. Från och med 2024 inarbetas det förändrade budgetbehovet i den strategiska planen.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ställer sig positiva till att inrätta en forskarskola tillsammans med LTU. Med fördjupad kunskap ökar regionens möjligheter att ställa om hälso- och sjukvårdssystemet till en mer nära vård. Forskarskolan förväntas bidra till en stärkt akademisk miljö vilket även förbättrar regionens möjligheter att attrahera och behålla medarbetare.

Sammanfattning

Region Norrbotten och LTU planerar att inrätta en forskarskola i Nära vård med start den 1 februari 2024. Forskarskolan ska omfatta åtta doktorandtjänster varav fyra doktorander anställs av Region Norrbotten och fyra av LTU. Forskarskolan förväntas bidra till ökad forskning inom primärvård och förbättrade kunskapsunderlag generellt inom hälso- och sjukvården. En forskarskola stärker den akademiska kompetensen inom regionen och säkrar därmed fortsatt genomförande av läkarprogrammet samt medellånga hälso- och sjukvårdsutbildningar.

En livskraftig akademisk miljö stärker möjligheten att attrahera och behålla kompetenta medarbetare.

Ärendet

Bakgrund

För att möta framtidens utmaningar och behov pågår en omställning av hälso- och sjukvårdssystemet. Omställningen innebär stora möjligheter, men ställer också krav på omställningsförmåga, tillit och gränsöverskridande samarbete för användning av samhällets resurser på bästa möjliga sätt. Omställningen inom nära vård handlar om att utgå från personens behov och förmågor samt att främja och bibehålla hälsa. Hälso- och sjukvård samt omsorg behöver komma närmare och göra medborgarna mer delaktiga. En stärkt primärvård, som tillhandahålls av både regioner och kommuner, utgör

basen i den nära vården. Den specialiserade vården behöver ställas om till öppnare vårdformer och erbjudas på nya sätt.

Forskarskola Nära vård

Regeringen har tagit beslut om en reformering av primärvården med fokus på tillgänglighet, delaktighet och kontinuitet.

I överenskommelsen för God och Nära vård står följande: ”I den forskningspolitiska proposition som regeringen beslutade den 17 december 2020 anges att medel bör tillföras Vetenskapsrådet (VR) för att bygga upp och utveckla forskningskompetens i primärvården. Satsningen förväntas finansiera forskarskolor inom allmänmedicin och ge möjlighet för primärvårdens personal att bedriva forskning. En aktiv dialog med primärvårdens huvudmän är ett viktigt led i utvecklingen av forskarskolorna (prop. 2020/21:60)”. När medel från VR utlyses kommer dessa att sökas i samverkan med LTU.

Forskning inom nära vård behöver prioriteras och forskningsförutsättningarna förbättras. En välfungerande samverkan mellan klinik och akademi är avgörande för att behandlingsmetoder ska få genomslag och bli hållbara över tid. Akademisk meritering bidrar till att regionen är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder hälso- och sjukvård som vilar på goda kunskapsunderlag samt främjar medarbetares möjlighet till utveckling. Forskningskompetens främjar ett systematiskt förbättringsarbete och möjliggör snabb omsättning av forskningsresultat via systemet för kunskapsstyrning. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och genomsyra varje möte inom hälso- och sjukvården.

Organisation och finansiering

Region Norrbotten och LTU planerar att inrätta en forskarskola inom nära vård med start den 1 februari 2024. I kommande forskarskola har LTU det akademiska ansvaret. Forskarskolan bedrivs vid Institutionen för hälsa, lärande och teknik där doktorander erbjuds en stimulerande lärmiljö med en sammanhållen struktur. Samtliga kurser och seminarier planeras gemensamt av företrädare från regionen och LTU. En tvärvetenskaplig forskningsmiljö bidrar till forskning inom skilda ämnesområden, exempelvis omvårdnad, arbetsterapi och fysioterapi.

Forskarskolan omfattar åtta doktorandtjänster varav fyra är anställda av Region Norrbotten och motsvarande fyra vid LTU. För två regiondoktorander omdisponeras befintliga forskningsanslag. För de ytterligare två tjänsterna planeras medel sökas från forskningsanslag, till exempel från VR. I tabellen nedan framgår kostnaderna per år. Den totala kostnaden ska räknas på 5 år och blir 13 mnkr varav hälften finansieras via regionens FoU-medel.

Finansiering	Lönekostnader¹
FoU-medel, Region Norrbotten	2 x 650 000 ² kr
Medel som söks via forskningsanslag	2 x 650 000 kr
<i>Totalt lönekostnader</i>	<i>2 600 000 kr/år</i>

¹ Löner per år inkluderar sociala avgifter, ² lön beräknad utifrån medellön för sjuksköterska

Förväntade resultat

Genomförandet av forskarskolan förväntas leda till nedanstående resultat:

- Region Norrbottens attraktivitet som arbetsgivare stärks,
- möjlighet till akademisk meritering för regionens medarbetare,
- fortsatt delaktighet i läkarprogrammet på fyra utbildningsorter (LP4U) möjliggörs genom fler disputerade medarbetare,
- ökad genomförandekraft i omställningen till nära vård,
- förbättrade kunskapsunderlag,
- ökat nätverksbyggande för en stärkt framtida forskningsmiljö.

Jämställdhetsperspektiv

Ett viktigt mål vid kompetenshöjande insatser och forskning är att jämställdhet och särskilt könsaspekten beaktas. Forskarskolan inom nära vård vänder sig till medarbetare med medellånga utbildningar exempelvis sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Inom dessa kategorier är flertalet medarbetare kvinnor, vilket torde innebära att fler kvinnor än män kan komma att antas till forskarskolan. Inom ramen för forskning som bedrivs via LTU, ska all forskning ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

Barnrättsperspektiv

I delbetänkandet Börja med barnen! En sammanhållen God och Nära vård för barn och unga föreslås en hälsoreform för barn och unga som ska bidra till att minska fragmenteringen inom hälso- och sjukvården. I hälsoreformen ingår steg för utvecklandet av en mer sammanhållen hälso- och sjukvårdsorganisation för barn och ungas bästa. I kommande forskarskola ska nära vård utforskas vilket förväntas bidra till en mer sömlös hälso- och sjukvård till nytta för barn, unga och närstående. I samtliga steg i planerandet och genomförandet av forskarskolan kommer barnrättsperspektivet att beaktas.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

HR-direktör